

GEBROKEN LICHT

Eenakter in negen scènes

door

HANS RAZENBERG

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **GEBROKEN LICHT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS RAZENBERG** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **2025 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **13** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.

E-mail: rechten@toneelfonds.be. **Telefoon** (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

KEUZE VAN DE TITEL GEBROKEN LICHT:

- Licht staat bij mij symbool voor waarheid, kennis en helderheid. Een gebroken licht suggereert dat deze waarden zijn beschadigd of verdraaid, wat aansluit bij de thema's van misleiding en verwarring in het stuk.
- Morele Ambigüiteit: Gebroken licht geeft de morele dubbelzinnigheid en de complexiteit van de personages weerspiegelen. Net zoals gebroken licht verschillende schaduwen en kleuren kan creëren, hebben de personages verschillende morele grijstinten.
- Impact van Haatmisdrijven: De gebroken levens van de slachtoffers kunnen worden gezien als licht dat is gebroken door geweld en haat, wat hun persoonlijke verhalen extra diepgang geeft.
- Zoeken naar Gerechtigheid: het symboliseert ook de zoektocht naar gerechtigheid en herstel, aangezien gebroken licht ook de hoop kan weerspiegelen om de fragmenten weer samen te brengen.

DE SCÈNES:

- Scène 1: De Vermissing
- Scène 2: Media en Manipulatie
- Scène 3: De Waarschuwing
- Scène 4: Opbouw van Haat
- Scène 5: Demonstratie en Polarisatie
- Scène 6: De Aanslag
- Scène 7: Onderzoek en Obstakels
- Scène 8: Ontknoping
- Scène 9: De Strijd Gaat Door

PERSONEN:

Hoofdrollen:

Eva - Moeder van Tobias. Moreel kompas van het stuk. Een krachtige, emotionele vrouw die het verlies van haar zoon probeert te begrijpen en rechtvaardigheid zoekt. Haar ontwikkeling van hoop naar wanhoop en uiteindelijk vastberadenheid vormt de ruggengraat van het verhaal.

Martin - Charismatische populist. Vertegenwoordigt angst en manipulatie. Slim, overtuigend en gevaarlijk. Speelt in op onzekerheden en weet mensen tegen elkaar op te zetten met subtiele maar dodelijke retoriek.

Noah - Activist en vriend van Tobias. Visionair en strijdvaardig. Probeert de gemeenschap bijeen te houden en op te roepen tot waakzaamheid en solidariteit. Zijn taal is strategisch en scherp, en vormt het ideologisch tegengewicht van Martin.

Jules - Onderzoeksjournalist. Zoekt waarheid binnen een giftig medialandschap. Worstelt met ethiek en realiteit. Staat tussen idealisme en cynisme in. Zijn journalistieke geweten botst met commerciële druk.

Belangrijke bijrollen:

Robin - Hoofdredacteur en mediafiguur. Sensatiegericht en pragmatisch. Wil kijkcijfers, clicks en spektakel. Staat voor de rol van media in polarisatie. Soms charmant, vaak berekenend.

Sarah - Collega van Jules, werkt bij dezelfde redactie. Proberen genuanceerd te blijven in een versplinterde wereld. Een bruggenbouwer, maar ook soms overrompeld door de dynamiek om haar heen.

Alex - Vriend van Tobias, jong en idealistisch. Eerlijk en emotioneel. Staat dicht bij de realiteit van jongeren in de queer gemeenschap. Is zichtbaar geraakt door wat er gebeurt.

Chris - Vriend van Tobias, partner van Alex. Nuchterder dan Alex, maar evengoed geraakt. Reageert vaak laconiek als verdedigingsmechanisme. Geeft de gemeenschap een menselijke stem.

Overige rollen: (combineerbaar of multi-inzetbaar)

Politierechercheur - Ambtenaar die het haatmotief bagatelliseert.
Symbool van structurele inertie en institutionele blindheid.

Buurtbewoners / demonstranten / studiopubliek - Koorachtige functie in het stuk.

DECOR:

Staat bij iedere scène.

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

SCÈNE 1: DE VERMISSING

(SETTING: Volledige duisternis in de zaal. Stilte. Dan flikkert een beeld op het achterdoek: homevideo-stijl, korrelig en authentiek)

PROJECTIE (zonder tekst, met omgevingsgeluid):

1. Tobias fietst door de stad. Hij draagt een oversized hoodie, oortjes in. Muziek (zachte lo-fi beat) klinkt vaag mee. Hij steekt een drukke straat over, zwaait naar iemand buiten beeld.
2. Tobias op school. Hij zit in een klaslokaal, lacht om iets wat een vriendin naast hem zegt. Hij tekent in de marge van zijn schrift: een regenboogvlag, een abstract gezicht.
3. Tobias in een café. Hij nipt van een chai latte, kijkt dromerig naar buiten. Iemand roept hem, hij lacht, kijkt even recht in de camera - een kleine, oprechte glimlach.
4. Tobias op een plein. Hij bekijkt een flyer van een queer festival in Club Éclat. Op de achtergrond spelen kinderen met stoepkrijt. Hij helpt een oud vrouwtje oversteken.
5. Tobias thuis. Hij danst in zijn kamer. Alleen. Geen grootse bewegingen - gewoon hij, in zijn wereld, vrij. De camera cirkelt langzaam om hem heen. Hij sluit zijn ogen.

Laatste beeld:

Tobias opent zijn ogen en kijkt recht in de camera. Zijn gezicht wordt langzaam onscherp. Het beeld bevriest.

STILTE

(langzaam dimt het beeld tot zwart. De muziek sterft weg)

OVERGANG NAAR LIVE TONEEL:

(Het toneellicht gaat voorzichtig aan. De sfeer is gespannen. Eva zit in een kaal verlichte ruimte, een jas over haar arm, een telefoon in de hand. Ze kijkt om zich heen, alsof ze iets of iemand zoekt. De stilte wordt zwaarder)

EVA: *(zacht, tegen zichzelf, starend naar haar telefoon. Dan tilt ze langzaam haar hoofd op naar het publiek)* Waar ben je, Tobias? Waarom belt de politie niet? Waar blijft het nieuws? Elke trilling van mijn telefoon laat mijn hart op hol slaan... en dan: niets. Stilte. Alleen die verdomde stilte. Zijn kamer ruikt nog naar hem... lavendel... en citroen. Zijn tandenborstel staat er nog. Zijn jas hangt er nog. Maar mijn kind is weg. En ik... ik weet niet meer hoe ik moeder moet zijn van iemand die misschien... niet meer terugkomt. Hoe lang mag je hopen voor het naïef wordt?

(Eva staat op, loopt naar het publiek en toont haar telefoon met een foto)

Heeft iemand mijn jongen gezien? U misschien? Echt niet?

(aan de andere zijde van het podium verzamelen zich drie buurtbewoners. Ze fluisteren onderling, maar luid genoeg voor het publiek)

BUUR 1: Heb je het gehoord? Die jongen, Tobias... hij is al dagen vermist. Wat denken jullie dat er is gebeurd?

BUUR 2: Ik weet het niet, maar het kan niet goed zijn. Ze zeggen dat hij misschien... met de verkeerde mensen omging, weet je wel. In ieder geval vertelde mijn zoontje die bij hem in de klas zit dat Tobias een homo is en hij daarmee gepest wordt.

BUUR 3: *(doet een stap dichterbij)* Die homo's, je hoort zulke rare dingen. Wie weet wat ze met hem hebben gedaan. Ze hebben een slechte invloed op kinderen, iedereen weet dat.

(reageert op Buur 2) Ja inderdaad, Tobias is inderdaad een verwijfde jongen.

BUUR 2: *(met een samenzweerderige toon)* Ik heb ook gehoord dat hij vaak werd gezien met van die... mensen. Misschien is hij door hen in de problemen gekomen. Het zou me niet verbazen als ze hem iets hebben aangedaan.

EVA: *(hoort hen, paniekerig)* Nee, nee! Tobias is voorzichtig! Jullie hebben het mis!

BUUR 2: *(zachtjes, tegen de anderen)* Je weet het nooit tegenwoordig. Het lijkt wel alsof ze overal zijn. Je hoort steeds vaker dat ze kinderen... nou ja, verleiden.

BUUR 3: *(knikt instemmend)* Dan zeggen ze dat ze gelijkheid willen. Maar ondertussen worden onze christelijke waarden en normen aan de kant geschoven. Onze kinderen zijn niet meer veilig.

(Jules verschijnt vanuit het publiek. Benadert Eva voorzichtig)

JULES: Mevrouw... Eva, toch? Ik ben Jules. Journalist. Ik werk aan een verhaal over de verdwijning van uw zoon. Ik wil helpen, als u dat goed vindt...

(kijkt naar Eva, dan naar het publiek. Monoloog)

JULES: Het is altijd hetzelfde liedje... eerst verdwijnen ze uit het zicht, dan verdwijnen ze uit het verhaal. Wat overblijft, zijn stemmen die steeds harder schreeuwen... zonder ooit echt te luisteren.

(pauzeert, kijkt naar de burens die roddelen)

Maar luisteren, dat is precies wat ik wil doen. Niet naar het lawaai, maar naar wat daaronder ligt.

(kijkt kort richting het publiek, dan naar de burens. Zijn stem wordt iets bitterder)

Je leert veel door te zwijgen. Niet om instemming te veinzen... maar om te zien wie zich veilig waant in hun vooroordelen. En wie stilvalt zodra iemand écht luistert.

EVA: *(trillend)* De uitgebreide zoekactie van de politie heeft helemaal niets opgeleverd. Ik hoor niets meer van de politie. Wat kan ik... wij doen? *(wijzend naar de burens)* Ze zeggen zulke vreselijke dingen over hem, alsof hij... Nee, dat kan niet waar zijn. Tobias is een lieve jongen, hij is geen slachtoffer van... uh... verdorvenheid. Hij is gewoon mijn jongen.

Hij ging graag naar die plek... een club, hoe heet het ook alweer. Club Éclat geloof ik. Hij voelde zich daar thuis, zei hij. Beter dan op school. Daar kreeg hij alleen maar blikken. Hij sprak vaak over iemand daar... een zekere Luca, geloof ik. Of Ludo? Ik weet het niet meer. Hij glimlachte als hij die naam zei.

JULES: *(neemt notities)* Club Éclat ... vlakbij?

EVA: Twee straten verder. Maar ik ben er nooit geweest. Hij zei altijd: "Mam, je zou het toch niet begrijpen."

JULES: Mensen praten over wat ze niet begrijpen. Maar ik wil de

waarheid. Geen geruchten.

(de stemmen van de burens zwellen opnieuw aan, projecties veranderen sneller en dreigender)

BUUR 1: Misschien hebben ze hem verborgen. Of erger...

BUUR 2: Ze komen binnen met praatjes over liefde. Maar wat doen ze echt?

EVA: *(schreeuwend)* Hou op! Jullie weten niets! Tobias is... gewoon Tobias!

JULES: *(rustig, bemiddelend)* We willen allemaal dat hij veilig terugkomt. Maar dit helpt niet. Laten we ons richten op wat we wél weten.

BUUR 2: *(jachtig)* En wat weet jij dan? Jij woont hier niet. Wij weten hoe het zit.

(Eva zakt ineen. De projecties flitsen sneller. De stemmen zwellen aan tot een kakofonie. Haar telefoon valt op de grond, blijft trillen)

BUUR 1: Eva... hij had alleen jou. Geen vaderfiguur. Misschien zocht hij... je weet wel.

EVA: *(verward en boos)* Wat bedoel je? Tobias is een open, eerlijke jongen. Hij doet niets verkeers.

(Jules probeert de situatie te de-escaleren, merkbaar gespannen door het toenemende geroddel van de burens)

JULES: *(bemiddelend)* Laten we het even rustig aan doen. We willen allemaal dat Tobias veilig terugkomt, toch? Maar deze speculaties helpen niet. Laten we ons focussen op wat we wél weten.

BUUR 2: *(bijtend)* Wat wij weten? Wat weten we dan? Wat weet jij eigenlijk? Je komt hier binnen met je vragen en je pen... maar wij wonen hier. Wij weten hoe het zit.

(Eva zakt dieper weg in haar eigen wanhoop, terwijl de projecties op de achtergrond intenser worden en steeds sneller wisselen. De fluisterende stemmen van de burens worden een kakofonie van speculaties en valse beschuldigingen)

BUUR 1: We zeggen alleen... je weet hoe het tegenwoordig gaat. We willen alleen maar dat niemand gekwetst wordt.

(Eva kijkt verward en defensief op)

EVA: Wat wil je daarmee zeggen. Er is niets mis met Tobias en ook ik heb niets verkeerd gedaan. Hij kon altijd bij mij terecht...

BUUR 1: Natuurlijk, natuurlijk... Maar je weet hoe het tegenwoordig is. Maar dat er foute mannen zijn.. dat kunnen we niet zomaar negeren.

(De stemmen vullen het toneel. Eva sluit zich steeds meer af. Jules blijft naast haar zitten, zichtbaar aangedaan.

Het licht dooft langzaam. De projecties worden dreigender en de geluidsfragmenten luider. Eva zit stil, ineengezakt. De scène eindigt in duisternis)

EINDE SCÈNE 1

SCÈNE 2: MEDIA EN MANIPULATIE

(SETTING: Een hectische nieuwsredactie. Op de achtergrond worden herhaaldelijk fragmenten van nieuwsuitzendingen over Tobias' verdwijning geprojecteerd: beschuldigingen, geruchten en sensationele beelden van opgehitste menigten. De redactievloer is chaotisch; telefoons rinkelen, mensen lopen rond, stemmen klinken door elkaar.

Het toneellicht gaat aan. Flitsende projecties en het constante gerinkel van telefoons versterken de opgejaagde sfeer. Achtergrondstemmen murmelen over Tobias.

Jules en Sarah zitten achter hun computers. Ze typen, bladeren, kijken naar schermen. Jules leest zijn artikel hardop voor aan Sarah, zichtbaar gefrustreerd)

JULES: *(gefrustreerd, pratend tegen Sarah terwijl hij zijn artikel herleest)* Dit is niet wat het zou moeten zijn. Dit draait helemaal niet om de waarheid, maar om het verkopen van angst. Het wordt alleen maar erger.

SARAH: *(zuchtend, terwijl ze naar haar scherm kijkt)* Ik weet het, Jules. Maar Robin wil meer... drama. Hij wil dat dit een verhaal wordt waar mensen niet omheen kunnen. Hoe meer sensatie, hoe beter. *(ironisch)* Misschien kunnen we er nog een moordmysterie van maken, met een cliffhanger en een onthulling op vrijdagavond.

JULES: *(kwaad)* Sensatie? Een jongen is vermist, en alles waar Robin aan kan denken, is hoe hij dit kan uitmelken? Dit gaat niet

meer over journalistiek. Dit is pure exploitatie. Ze gebruiken Tobias om haat aan te wakkeren. (*sarcastisch*) Maar hé, zolang het clicks oplevert, toch?

(*op dat moment komt Robin, de hoofdredacteur, binnen met een stapel papieren. Hij kijkt rond, neemt de chaos in zich op, en loopt dan naar Jules en Sarah toe*)

ROBIN: (*met een grijns*) Jules, Sarah, ik heb net de laatste cijfers gezien. Mensen smullen van dit verhaal. We zitten middenin een storm, en dit kan groot worden. Heel groot.

JULES: (*kijkt Robin ijskoud aan*) Groot? Is dat alles wat je ziet? Een kans om kijkcijfers te boosten? We moeten hier voorzichtig mee omgaan, Robin. Er zijn mensen die dit zien als een aanleiding om geweld te gebruiken.

ROBIN: (*nonchalant*) Jules, je moet leren hoe het spel werkt. Mensen willen sensatie. Ze willen weten wat er achter die gesloten deuren gebeurt, ze willen een schandaal. We kunnen hier niet omheen. We moeten de geruchten over dat misbruik uitdiepen. Mensen willen details. (*met een grijns*) En als we ze die niet geven, verzinnen ze ze zelf. Beter dat wij de controle houden.

JULES: (*zachtjes, bijna tegen zichzelf*) Ik heb haar in de ogen gekeken, Robin. Ze klonk niet als iemand die opgehitst wil worden - ze klonk als een moeder die haar kind kwijt is.

SARAH: (*voorzichtig*) Robin, we moeten ook nadenken over de gevolgen. De gemeenschap staat al op scherp. We hebben net berichten gekregen over een aanval op een homostel. Ze zeggen dat het gelinkt is aan die haatcampagnes. Misschien moeten we een stap terugnemen.

ROBIN: (*ongeduldig*) Sarah, je weet net zo goed als ik dat als wij het niet brengen, iemand anders het doet. Het gaat hier om de realiteit van het nieuws. We kunnen ons geen luxe veroorloven om terughoudend te zijn. Mensen willen antwoorden, en wij geven ze die. (*kijkt haar aan*) Of wil je dat we overstappen op kattenfilmpjes?

JULUS: (*sarcastisch*) Antwoorden? Of voer voor hun haat? Dit is niet waar het om zou moeten gaan. Dit hele gedoe met de media voedt de angst, het maakt alles erger. En de waarheid? Die raakt steeds verder op de achtergrond.

ROBIN: (*schouderophalend*) De waarheid is commercieel niet interessant, Jules. Sensatie verkoopt. Waarmee ik niet wil

zeggen dat je moet liegen. *(knipoogt)* Je moet het alleen... aantrekkelijk verpakken. Net als fastfood. Niemand wordt er echt beter van, maar het blijft verkopen.

(Jules kijkt gefrustreerd naar zijn scherm. Hij voelt zich gevangen tussen zijn ethische overtuigingen en de realiteit van de journalistieke wereld waarin hij werkt. Hij staat op en loopt een paar passen heen en weer, terwijl hij probeert zijn woede te bedwingen)

SARAH: *(probeert te bemiddelen)* Jules, misschien kunnen we toch een manier vinden om dit verhaal eerlijk te brengen, zonder de angst te voeden. Misschien een meer menselijke benadering?

JULES: *(nog steeds kwaad, maar nadenkend)* Misschien... Maar zolang de focus blijft liggen op die geruchten en haat, blijft dit escaleren.

(pauze)

We hebben net gehoord van de eerste slachtoffers van een haatmisdrijf, waarbij één dusdanig is mishandeld dat hij is overleden. En dat is nog maar het begin. Waar stopt dit?

SARAH: *(in zichzelf, na het gesprek)* Elke dag verkoop ik verhalen... maar soms voelt het alsof ik zielen verpats. *(droog)* En mijn moeder dacht nog dat ik 'iets nuttigs' ging doen met m'n studie.

ROBIN: *(onverschillig)* Dat is niet ons probleem. Ons werk is om verhalen te vertellen, misdaadbestrijding ligt bij de autoriteiten. Laat hen maar uitzoeken wat de waarheid is.

JULES: *(bitter)* Misschien zou je je af moeten vragen of wat wij doen niet meer schade aanricht dan goed. *(hij wijst naar de papieren)* Maar goed, als je echt wilt dat dit een sensatieverhaal wordt, dan kun je het zelf schrijven.

(Jules gooit zijn aantekeningen op de tafel en loopt weg van zijn bureau. Sarah kijkt hem bezorgd na, terwijl Robin de papieren opraapt en er vluchtig doorheen bladert. De chaos op de redactie gaat door, terwijl de nieuwsberichten op de achtergrond steeds sensationeler worden. De spanningen in de gemeenschap blijven toenemen, aangedreven door de manier waarop de media de gebeurtenissen verdraaien en uitvergroten.)

Op de achtergrond zien we beelden geprojecteerd worden met breaking news met flitsende koppen als "Geheimen uit Club Éclat ?!" of "Nieuwe wending in verdwijningszaak Tobias!"

Sarah blijft alleen achter, het scherm verlicht haar gezicht met flitsend licht - ze aarzelt, haar hand zwevend boven de 'publiceren'-knop)

EINDE SCÈNE 2

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto